

vil, meederen
dit jaar.
daar hebben
ancien hebben
dat zij nooit
dat zij een zoo
geheel bekos

deze gevallen
aan?
ik het zoo
ig van elkander
ik sinds jaren
uden las.
ook in kerkelij

ouden we elkan
hoe zou ons
openbaren, in
aanraking kom

als studierede
warom zouden
licht van onze
n
middeling aan

kanten, die lust
van dienst te
hun kerkeraden
hiten hebben
laten zij mij

gen, dat er kon
predikanten, die
llen voortzotten
et men natuur
en voeren, naar
bij de gemeen
enz.
betrokkenen met
ik geen verant

en, tot wie men
en geef ik voor

ooroordeel tegen
t, alsof het daar
is.
kunnen logen

iet-Gereformeerd
predikanten mo

door en door
ikation gehoord
ne's in het gem
m.
heid van gaven

est.
mannen van het
kel met mannen
moet doen.
heel anders uit
n, wanneer door
en Gereformeerd
nden komen te
iefde.

nmissie benoem
het gebruik van
ienst des Woord

cht deze rapport

a aangenomen

gebruik der Radio
den arbeid in het
de betekenis van
et des Woords
Evangelisatie over
de Radio door de
worden misbruikt
it des Woords
rende, wat de les
het Radio-gebruik
nde, dat de kerk
s met haar Radio
en; in 't oog heb
loemendaal vergo
preken; van oer
to een belang bij
betrakt; besluit
te verzoeken, dat
zen, dat deze aan
doet, om voor het
e kerk voor nu
oedige kapitaal, v
der Classis toe
der kosten en de
deze kerk zich
hting gaan besluit
van de Classis; de
t hoogste 10 jaar
nag voor te leggen

of het gebruik der Radio ten behoeve van den Dienst des Woords en van den arbeid der Evangelisatie moet worden geacht als een zaak, die ook den kerken in het gemeen betreft, weshalve een gemeenschappelijke regeling daarvoor gewenscht is; en inmiddels haar te verzoeken, te bevorderen, dat de kerk van Bloemendaal voor dit werk worde gesteund door de kerken der provincie met een bedrag van 1/3 der kosten en tot ten hoogste f500 per jaar voor den tijd van 10 jaar; en haar te vragen, deze zaak aanhangig te maken bij de Generale Synode.

Na wat we in dit blad over de Radio geschreven hebben, hebben we niet veel woorden noodig om ons standpunt ten opzichte van bovenstaande konklusies te verklaren.

10. Op deze manier wordt de plicht der plaatselijke kerk tena gekomen.

20. De plaatselijke kerk kan haar roeping nakomen door gebruik te maken van een kerktelefoon, die aansluit op de rijkslijn (indien de gegevens van den heer Domnisse juist zijn, waaraan we niet twijfelen).

30. Ook de plaatselijke kerken, die op andere wijze in de nooden der thuiszittenden en der door evangelisatie te bearbeiten personen voorzien, zouden door den steun der Particuliere en Generale Synode genoodzaakt zijn voor Bloemendaal bij te dragen, wat niet billijk is.

40. Indien hiervoor steun wordt verstrekt, waarom dan ook niet voor andere doeleinden? Stel, dat de uitgave van „Menigerlei Genade” met een tekort sloot, waarom zou men de meerdere vergaderingen niet vragen kunnen dit tekort te dekken?

50. Heeft op het oogenblik alleen de kerk van Bloemendaal vergunningsrecht voor uitzenden, wie zal voorspellen of over eenige jaren na verbetering in de techniek, ook andere kerken zulk een recht niet verkrijgen? En waarom zou men die dan niet steunen?

60. De steun behoort ten principale te komen van hen, die van deze Radio-inrichting gebruik maken en van hen, die dit werk waardeeren, dus langs partikulieren en niet langs kerkelijken weg.

Wij hopen, dat onze kerken in deze alle voorzichtigheid zullen betrachten.

HEPP.

GEESTELIJKE ADVIEZEN.

Aan de beurt van beantwoording zijn voor dit maal een drietal vragen van een lezer te M., rakende de Emmausjüngeren.

De eerste is, wat ze bedoeld mogen hebben met het zeggen, dat hun hart brandende was, toen Jezus naast hen ging op den weg, en hun de Schriften opende.

Deze vraag is niet gemakkelijk te beantwoorden. Niet zoo precies althans, dat iemand zou kunnen zeggen: dat was het nu, en niets anders. Uit de woorden zelf, die de jongeren spreken, laat zich slechts zeer vaag besluiten tot de zielsaandoening die ze er mee weergaven, en alleen de omstandigheden geven er ons iets anders van te vermoeden.

Als ze zeggen, dat hun hart brandende was, brengen ze daarmee onder woorden de gewaarwording die wy allen hebben bij elke hevige gemoedsaandoening. De oopenhooping van bloed in de hartstreek, geeft ons daar dan een gevoel van hitte, alsof ons hart ging branden. Zoo zegt David in Psalm 39, dat toen hij, om zich niet bloot te geven voor zijn vijanden, zwijgen ging van het goede, z'n hart heet werd in zijn binnenste, en er een vuur ontbrandde in zijn overdenking. En evenzo lezen we bij den Profeet Jeremia, hoofdst. 20:9, dat toen hij zich voorman niet meer te spreken in den Naam des Heeren, het in zijn hart werd als een brandend vuur, besloten in zijn beenderen.

In deze beide gevallen is het branden van 't hart uitdrukking voor onrust, kwelling, zelfverwijt.

Doch het kan evengoed uitdrukking zijn voor geheel andere affecten. Zoo spreken wij h.v. van vurige liefde en van gloeienden haat; van brandenden ijver en van vlammeende geestdrift.

Uit de woorden zelf van de Emmausjüngeren laat zich dus alleen besluiten tot een hevige, hun zielen in hooge spanning brengende aandoening, maar niets over aard en karakter ervan. Dit moeten we opmaken uit de omstandigheden waaronder die aandoening hen overmoesterde, en uit den gelichtengang waarin ze er later, toen ze zich haar herinnerden, erover spraken.

En als we ons daarin zoeken te verplaatsen, wordt ons duidelijk, dat de hevige gemoedsbeweging, die zij het branden van hun hart noemen, moet veroorzaakt zijn: door het verrassend licht, dat Jezus hun uit de Schriften deed opgaan over de noodzakelijkheid van zijn lijden en sterven, en evenzo over de noodzakelijkheid van zijn opstanding uit de dooden; door de hoop, op de herleving van hun Meester, die dit alles bij hen wekte; door de worsteling die er nu ontstond tusschen die hoop en de moedeloosheid waaraan ze ten prooi waren; door de overwinning die deze hoop allengs op hun moedeloosheid behaalde; door het zelfverwijt, dat ze zich nu begonnen te doen over hun onwetendheid en hun twijfelmoedigheid, en over het onrecht, dat ze daarmee hun geliefden Meester aandeden; en door de vreugde, die met de hoop op Jezus' herleving zich begon baan te breken in hun zielen. Niet onmogelijk, dat zich in die vreugde ook mengde een duister gevoel, een zalig vermoeden, dat op dat eigen oogenblik de Opgestane uit de dooden niet verre was. Doch dit laatste, waarin men vaak geneigd is de kern van hun woord te zoeken, schijnt me toch wel van alles het minst zekere.

Kort gezegd, was het branden van hun hart dus: de buitengewoon saamgestelde zielsaandoening die opkwam uit het opworstelen van hun geloof in Christus en het doorbreken van hun liefde voor Hem tot licht, tot zekerheid, tot blijdschap.

Lichter te beantwoorden is de tweede vraag: wat betekenen de woorden „begonnen hebbende van Mozes en de Profeten”. Ze ontvangen het noodige licht uit wat er onmiddellijk volgt: „leidde Hij hun uit in al de Schriften heiligen van hem geschreven was”. Ze zeggen dus eenvoudig dit, dat Christus, in de ontsluiting van wat de Schriften van Hem zeiden, bij de boeken van Mozes begon en vandaar voortging tot de Profeten, den een na den ander. Wel goed, dat het er zoo staat, want heel wat Christenen hebben bij Mozes nooit veel licht over den dood en de opstanding van Christus gezocht. Laat dit woord van Jezus ze dan dringen er eens mee te beginnen. Als ze daarbij bedenken, dat Mozes heel de wetgeving van Israël vertegenwoordigt, zullen ze schatten vinden.

De laatste vraag is: welken Christus de Emmausjüngeren ten slotte gevonden hebben — de bedoeling zal zijn wien ze in Christus herkend hebben — een die hen verlossen zou van het juk der Romeinen, of van het juk der zonde.

De vraag schijnt me te verraden, dat de vrager de Emmausjüngeren van het eerste verdenkt. Wellicht op grond van hun moedeloos zeggen: „En wij hoopten, dat Hij was degene, die Israël verlossen zou.” Doch dan is de grond van z'n verdenking niet afdoende. Want de profetie kondigde metterdaad van ouds den Christus aan als Israëls Verlosser, en zelfs nog de profetie van Maria en van Elizabeth heeft Hem zoo bezongen.

En nu is het wel waar, dat de jongeren des Heeren zich, tot zelfs vlak voor Jezus hemelvaart, nog altoos niet geheel hebben kunnen onttrekken aan de verwachting van een aardsch Koninkrijk dat Christus oprichten zou, en ook de Emmausjüngeren zullen er nog wel niet geheel vrij van zijn geweest. Maar dit wil nog niet zeggen, dat ze gemeerlei vermoeden hadden van de geestelijke verlossing die Christus brengen kwam. Daarvoor had Jezus hen te wel onderricht aangaande het Koninkrijk der hemelen. En waren ze ook niet zelf reeds lang tevoren uitgezonden om het Evangelie des Koninkrijks te verkondigen? Veeleer hebben we ons de zaak zoo te denken, dat ze wel den geestelijken kern van de verlossing, die Christus brengen kwam, min of meer onderscheidden, maar dat ze daar doorheen nog plaats gaven aan allerlei elementen uit de aardsch-zinnelijke verwachtingen der Joden.

Het „of — of” in de bovengestelde vraag, schijnt me daarom niet juist.

Overigens moet de opening der Schriften, die Christus bij zijn verschijning den Emmausjüngeren gaf, er niet weinig toe bijgedragen hebben hun verwachtingen aangaande de verlossing die Hij brengen kwam, van aardsch-zinnelijke elementen te zuiveren. En in elk geval verdroeg zich Jezus' kruis, waarvan de Heere hun de noodzakelijkheid uit de Schriften aanwees, zeer slecht met de algemeen-Joodsche hoop, dat Messias hen enkel van het juk der Romeinen zou komen bevrijden.

Een ander onzer lezers vraagt me, of het zich wel verdraagt met de leer des Evangelies en met onze heilgemoeds, dat we gerechtvaardigd en zalig worden, niet uit de werken, maar eeniglijk en alleen uit genade, door 't geloof in Christus, te zeggen: dat we niet zalig kunnen worden zonder goede werken.

M'n antwoord daarop is, dat, ofschoon de uitdrukking in kwestie zeker niet gelukkig geformuleerd is, en in een bepaalden mond, zoo op zich zelve genomen, wel den indruk zou kunnen maken, als bedoelde ze aan de goede werken eenige kracht ter verwerving van de zaligheid toe te kennen, en ik me daarom liever zou houden aan de formulering van Vr. 87 van den Heidelberg — de uitdrukking toch niet in strijd is met de leer der rechtvaardigmaking door 't geloof alleen. Ze legt toch geen verband tusschen de goede werken en de rechtvaardigmaking, maar tusschen de goede werken en de zaligheid. En dat er zonder goede werken, dat wij zeggen: zonder waarachtige bekeering en gehoorzaamheid, geen zaligheid is — de jong wegstervende kinderen nu buiten aanmerking gelaten — leeren beide de H. Schrift en onze Belydenis. Ons „Kort Begrip” schroomt dan ook niet, de vraag: zullen diegenen ook zalig worden, die goede werken doen? met een beroep op 1 Cor. 6:9 en 10, kortweg ontkennend te beantwoorden.

V.

F.

UIT HET POLITIEKE EN SOCIALE LEVEN.

Subsidie-grenzen.

Het verworpen voorstel van de subsidiëering der Olympische Spelen brengt de subsidie-kwestie in een kritiek stadium.

Dit punt wordt hoelanger hoelanger op de dagorde naar boven geschoven: wordt het geen tijd eindelijk eens een poging te wagen tot vaststelling van subsidie-grenzen?

Met subsidie-grenzen wordt natuurlijk niet bedoeld een zeker bedrag in geld, waarboven de Regeering niet behoort uit te gaan.

Maar wel: in welke gevallen subsidie moet worden verleend en in welke niet.

Totnogtoe viel er bij het toekennen van subsidies niet veel lijn te ontdekken.

Of subsidiëering van bepaalde personen als Kloos, Couperus, Heyermans, Bouwmeester gewenscht is uit staatsrechtelijk oogpunt, is aan ernstige bedenking onderhevig.

Of subsidiëering van een instelling als het Nederlandsch Olympisch Comité oorbaar mag geacht, evenzeer.

De eerst geweigerde en thans opnieuw voorgestelde subsidiëering van de Vroedvrouwschool te Heerlen staat met de bovengenoemde gevallen niet op één lijn, hoewel ook hierbij gerechtvaardigde bedenking rijst, of deze wel in den haak is.

Natuurlijk brandt de subsidie-kwestie des te meer, nu het Kabinet als parool heeft uitgegeven: bezui-

niging en minister Colijn nog dezer dagen heeft uitgesproken, dat het sanceringwerk van 's Landsfinanciën nog niet is afgelopen, ondanks de sluitende begroting, verleden jaar verkregen, maar dat dit nog jarenlang moet worden doorgezet.

Doch ook wanneer de bezuiniging niet de cerberus was, die voor het departement van financiën moet loeren wat er in- en uitgaat, dan nog was het eisch de subsidie-grenzen af te tekenen.

Men mag daarbij toch niet naar willekeur te werk gaan.

Als men begint kunstenaars, die in min of meer behoeftige omstandigheden verkeerden, te subsidiëren of om gebruikelijker term te bezigen: een jaargeld toe te kennen, waar zal men eindigen?

Proportioneel is ons kleine land vele kunstenaars rijk en wanneer die van de kunst willen leven — wat volgens Geerten Gossaert aan de kunst zelf niet bevorderlijk is en na eerst hartstochtelijke tegenspraak te hebben gevonden, nemen thans de bijvalsbetuigingen meer toe — kan men zich op subsidiëering tot een enorm bedrag voorbereiden, want de kunst houdt haar priester in den regel arm.

Dan — waarom zou men de kunst bevoorrecht boven de wetenschap? Ondergaat menig geleerde niet hetzelfde lot als de kunstenaar, al is hij uiteraard niet zoo populair als de laatste en grijpt daarom zijn behoeftig-zijn minder aan?

En zijn er buiten het gebied van wetenschap en kunst nog niet tal van anderen, die zich op de een of andere wijze verdienstelijk hebben gemaakt en misschien meer tot den blijvenden roem van ons vaderland bijdragen dan Kloos en Bouwmeester?

Wat de verdienstelijkheid aangaat, deze is altijd een twijfelachtige graadmeter in de handen van tijdgenooten.

Eigenlijk zal eerst het nageslacht er over kunnen oordeelen of ze zich onverwelkelijken roem hebben veroverd of niet en dat zou pas kunnen uitmaken, wie voor subsidiëering — ondersteld, dat het systeem deugt — in aanmerking kwamen en wie niet.

Terwijl dan de billijkheid zou eischen, dat de lijst der gesubsidiëerden belangrijk zal worden uitgebreid, is de grond voor subsidie uiterst subiekief.

De gezindheid van een Minister geeft hierbij den doorslag.

Overtuigend werkt zulk een wijze van subsidiëren niet.

Zij wordt niet eens gedragen door een algemeen nationaal besef.

Voorzover ons bekend is, werden zulke subsidies tot op heden alleen aan mannen van de overzijde verleend.

Laten er bij ons geen groote kunstenaars worden gevonden, wij mogen toch zeker bogen op verdienstelijke mannen.

Deze behoeven echter geen gebrek te lijden.

Als het noodig is, zorgen hun vrienden wel, dat hun armoede niet openbaar wordt.

Als wij het kunnen verhinderen zal geen hummer om de gunst vragen van den staatsruif te mogen eten.

Het partikulier initiatief is onder ons krachtig genoeg om te zorgen, dat zij voor subsidiëering bewaard blijven.

Maar waarom wordt door de Regeering het partikulier initiatief van de overzijde niet geprikkeld?

De beste prikkel zou zijn alle subsidie voor personen te weigeren en goed te laten uitkomen, dat de Regeering het partikulier initiatief niet verlammen wil.

Of de Regeering dan geen verdiensten mag waardeeren?

Natuurlijk wel.

Doch haar staan daarvoor andere middelen ten dienste.

Waarom bestaan anders de lintjes?

Ons dunkt, dat hier de grens aanwijsbaar is en dat die niet moet worden overschreden.

Evenmin ontdekken we echter een subsidie-grond — of om het in officiële taal van later uit te drukken: grond voor het toezeggen van een waarborgsom — voor de Olympische Spelen.

Ofschoon we het waardeeren, dat het Kabinet geen loterij voor dit doel wilde toestaan en het heft in handen houden bij de kwestie van den Zondag — het is alleen jammer, dat het met deze argumenten eerst in tweeder instantie voor den dag is gekomen — biedt dit op zichzelf toch voor subsidiëering en garandeering nog geen basis.

Wanneer dit subsidie-grond kon zijn: een te verwachten kwaad te keeren, kon de Staat wel aan het subsidiëren blijven en er zichzelf voor in de schuld steken.

Waarom dan niet alle loterijen en alle Zondagsontheiling door subsidie afgekocht?

Ook het nationaal karakter van die Spelen kan men niet als grond voorwenden.

Want een belangrijk deel van ons volk heeft tegen deze Spelen overwegende bezwaren.

Het is de meening toegedaan, dat de Staat door subsidie of garantie een boezen tijdgeest mee zou inhalen.

De Olympische Spelen dragen een hoogst eenzijdig karakter.

Ook het nationaal besef ontbreekt hier alzo als subsidie-grond.